

Mektup

Semih TOPSAKAL

: Öykü

Zamanın acımasızlığına ve değer bilmezliğine söve söve gelmişti sonunda. “Kıyıda itiniz” uyarısını şimdilik içine sindirerek söyleneni harfiyen yapmış, bununla ilgili ilerde mutlaka en az bir cümle daha kurma fikrini vücudunun en fazla çalışan organı olan beynine yapılacaklar listesine kaydedilmesi için ferman buyurmuştu. Dünyası ayrıntıların sarıp sarmaladığı bir birikinti konisi gibiydi. Beyni, adına yaşam denen devinimden arta kalan ne varsa, gez göz arpacık üçlemesinden süzerek hafıza tesislerinde misafir ediyor, geçmiş birikimlerden ikramlarda bulunuyor, yeni misafirini memnun ve mutlu etmek için hiçbir zahmetten kaçınıyordu. İşte bu misafirlere bir tanesi daha bütün şatafatı ve beraberinde getirdiği yargılarla bağdaş kurmuş ve kendisiyle ilgilenilecek zamanı bekliyordu. Evet ilgilenilecekti kendisiyle, ama bu ancak kendisinden önce misafir odasına yerleşmiş ve yanaşık düzen içinde bekleyen askerlerin gönüllülerinin alınması ve sunulacak ikramların sunulmasından sonra gerçekleşebilecekti.

Kafasının içinde iç işlerinde bağımsız, dış işlerinde kadere bağımlı bir devlet gibi hareket eden beyninin diğer organları kendi emellerine alet etmesini geçici bir süreyle keserek dakikalardır beklemekte olduğu sıranın kendisine gelmesiyle, göbeğini masanın üzerine bir ağırlık bırakır gibi bırakmış, dişleri o göbeğin beslenmesi için fazla mesaiye kalmış olmanın verdiği yorgunlukla ve yılgınlıkla sararmış, seyrelmiş, onuru kırılmış, yer yer birtakım yerlerinde kararlar olmuş, üzerinde durup kendisinden bahsedilecek kadar bir yekûna sahip olmadığından saçlarıyla ilgili cümle kurmanın gereksiz olduğu, muhtemeldir ki emekliliği geldiği hâlde şartların yeterince olgunlaşmamasından mütevellit emekli olamamış memura elindeki zarfı uzatmıştı. İşlem sırasında işlem öncesi zamanlarındaki anılarını tazeleme içgüdüğü içten içe fokurdarken, zamanda o kadar geriye gitmenin geri gelindiğinde yaşanan zamanda yarattığı birtakım zorluklardan sebeple bu güdüyü içinden atarak kendi başına bıraktı. Sadece bir zamanlar şehrin değişik yerlerinde bulunan posta kutularını hatırladı. Sonra bir de mektup zarflarını pullarken tükürük bezlerinin sarf ettiği gayreti. Zaman acımasızca saat yönünde dönerken ortaya çıkan rüzgâr önce hatırdaki mektubu alıp götürdü, sonra sırasıyla posta kutusunu ve sonunda hatıranın kendisini...

Posta memurunu beklerken geçen yirmi dört saatin bilmem kaçta kaçını bu nostaljik sahnelerin iç gözünde sahnelenmesiyle geçirdi. Monitörün arkasından göbeğinin iki yanında asılı duran kıllı dallardan birine kese içine yerleştirdiği iki akçeyi takıp dudaklarının kenarında sakladığı teşekkür ederim tebessümünü masanın yani devletin vatandaşla arasındaki sınırın arkasında bütün ihtişamı göbeğinden ibaret memura göstererek az önce kendisinden en az bir cümle daha bahsedileceğini içinden geçirdiği kapının önüne gelmişti. Kapıyı çekiniz emri gereği kapıyı çekti ve dışarı çıktı. Binanın dışında duran kişiyle binanın içinde olan için aynı kapının biri için çekilen, diğeri için itilen bir şey olmasının Aynştayn'ın görecelik kuramına bağlanması gerektiği düşüncesini zihninde kurulu çarkın dişleri arasında parçalayıp bu öğütme eyleminden ortaya çıkan hasadı da havaya savurdu.

Susamıştı, korkulu gözlerle susuzluğunu gidermek için su kenarına inen bir ceylan gibiydi. Marketin demir turnikesinden geçerek içeri girdi. Sıra sıra dizilmiş raflar bir labirenti andırıyordu. Sağ baştan başlayıp sol sona kadar dizilmiş her tür tüketim malzemesi kendi diliyle bir çağrıda bulunuyordu. Her türlü hububat, bakliyat, konserve, süt ürünleri, sebze ve sair süslenmiş ve makyajlanmış, alıcısını bekliyordu. Boş bulunup boş bulduğu bir alışveriş arabasının el frenini indirmesiyle gaza basması bir olmuştu. Eline ne geçtiyse arabaya atıyor, içindeki trafik canavarının alışveriş canavarıyla yaptığı izdivaçtan meydana gelen nur topu gibi ağırlıklar arabanın ağırlığına ağırlık katıyordu. Gittikçe ağırlaşan arabayı, içeceklerin bulunduğu rafın önüne geldiğinde su kaynatmış araba misali kenara çekmişti. Raftan kaptığı bir litrelik su şişesini membasına ve sertlik derecesine bakmadan bir seferde işkembeyi kübraya indirmişti. Su zerrecelerinin vücudunun muhtelif yerlerinde geçirmiş olduğu çeşitli evrelerden sonra beyne oksijen olarak iletilmesiyle çalışmaya başlayan insani birtakım melekelerin alışveriş arabasındaki gökdelenin uzunluğu ile ilgili raporu ilgili mercilere sunmasıyla şaşkınlığı ve pişmanlığı tavan yapmıştı. Bu kısa sürede çekmiş olduğu kısa metrajlı filmi geriye alıp gerekli gereksiz ayırımından geriye kalanları da alarak tuvalet kâğıdı, peçete ve çeşitli ağaç ürünleri manzaralı yollardan geçerek kasaya vardı.

Beyefendi, şu an POS makinesi çalışmıyor, sanırım sistemde bir hata var, eğer nakit ödeyecekseniz alalım, yok kartla ödeme yapacaksanız beklemek zorundasınız cümlelerini birbiri ardınca mekanik bir soğukluk ve özel sektör nezaketiyle sıralayan kasiyer hanımefendi gayet açık bir dille ve lafı uzatmadan müşterilerin ekonomik durumuyla ilgili yoklama çekmişti. Öyle ya bir araba dolusu market alışverişini kaç kişi nakit ödeyebilirdi ki bu coğrafyada. En iyi

yapageldiği şeyi yapmanın iç huzuruyla arabayı bisküvi rafının kenarına sıfır park etmiş, kendisinden sonra gelen müşteriler için de onları bu konudaki cahilliklerinden kurtaracak aydınlığın kaynağı olma vazifesini, yağmurda ıslandığı için ağırlaşmış ve hafif de kokmaya başlamış bir ceket gibi üzerine giymişti. O güne kadar birçok sebeple birçok farklı kuyrukta beklemek zorunda kalmıştı ama böylesi ilk defa oluyordu.

Ülkenin ekonomik seviyesinin şişkin olan kısmına isabet edenler, arkasında uzun bir kuyruk oluşturmuştu. Kafasının içinde özne, yüklem ve çeşitli tümleçlerle kurduğu sosyoekonomik cümleler yüreğinde birtakım hissiyatı galeyana getiriyor, kendisini hürriyet meraklısı Tanzimat aydını yerine koyuyor, sonra koyduğu yeri beğenmeyip tekrar oradan indiriyor, böyle böyle her nabız atışında bir zıplayıp iki oturuyordu. Bu iniş çıkışlar esnasında meydana gelen statik elektrik yanından gelip geçmekte olan birisine kazara dokunduğunda karşı tarafta şiddeti tarifsiz, tepkisi tehirsiz hareketlere yol açıyordu. Cezbe ile Hayy çeken derviş gibi zıplayan kurban, iki adımlık yolu bir adımda katediyordu. Zamanın akrebi fikrine zehirli iğnesini saplayıp ufkunu zehirlerken kasa görevlisi bayanın beklenen müjdeyi vermesiyle arabayı üçüncü viteste biraz silkeleyip harekete geçiriyor. Sıranın kendisine gelmesini beklerken yanından ağır ama vakur bir şekilde, birincisine değil ama ikinci Meşrutiyet'in ilanına yetişmiş, birinci, ikinci ve üçüncü dünya savaşlarına tanıklık etmiş, cumhuriyetin tohumunu ekmiş, dallarını budamış, cumhuriyete bir zarar gelmesin diye çalışmış, çabalamış, tek partili dönemden çok partili döneme, açık seçim kapalı sayım garabetine ve ülkenin geçirmiş olduğu bütün darbelere gözlemci ya da katılımcı sıfatıyla dâhil olmuş ve bütün bu yaşanmışlığın ağırlığıyla omuzları çökmüş, beli bükülmüş, saçı dökülmüş, gözlerinin ferisi sönmüş ama inatçılığın ve kavgacılığın hiçbir şey kaybetmemiş ihtiyar bir kadının depara kalkmasıyla ikinciliğe razı olmuştu. Birincilik basamağının üzerine çıkan galip yarışmacı gibi alt ettiği sözde gençlere gözünün ucuyla baktıktan sonra dokunulsa dağılıp rüzgârda uçacak izlenimi veren, kurumuş yaprak gibi asıl rengini kaybetmiş elleriyle alışveriş arabasına biriktirdiği yiyecek ve sair malzemeyi kasaya tek tek yığıyor, bunu yaparken her malzemeyi en ince ayrıntısına kadar inceliyor, sanki kendisi değil de bir başkası onları arabaya koymuş gibi bazılarını eliyor, sesli sesli kızıyor, homurdanıyor, kasiyerin indirim kartını istemesine rağmen onu duymazlıktan geliyordu. Arabadaki bütün malzemeyi kasanın önüne dizinceye kadar kimseye kulak asmamıştı yaşlı kadın. Kazara birisi yanından geçerken çarparsa genç bir kız edasıyla, namusuna tasallut edilmiş gibi algılıyor ve celallenmiş bir aslan gibi saldırıya geçiyor, tırmalıyor, yaralıyor, pençelerini yanlışlıkla çarpma gafletinde bulunan kurbanın onuruna ve haysiyetine geçiriyordu. Son makarna paketi-

nin de ürün numarası kasadan geçtikten sonra ekranda beliren üç haneli hesabı çantasından çıkardığı kadife kesenin içinden dürülmüş, gelişigüzel katlanmış, üzerine kim bilir kimin numarası tükenmez kalemle yazılmış bir tek banknotu kasadaki bayana uzatarak kapatıyor, kimsenin yardım etmesine izin vermeden bütün aldıklarını kendi başına cins cins ayırarak ayrı poşetlere koyuyordu.

Kimse ne kadar yaşayacağını yani yaşlanacağını, yaşlanınca nasıl huylar edineceğini, neye benzemeye başlayacağını bilemezdi. Bilemeyeceği için hiçbir şey söylemedi, sadece içinden dua etti ve alışveriş arabasını kasaya yaklaştırdı. Önce pamuğu koydu kasanın önüne. Ardından, yara bandı, kolonya, iğne, iplik, birkaç şişe süt, nişasta, un, yumurta, peynir ve biraz da siyah zeytin...

Elinde poşetlerle apartman kapısından içeri girdi, bir kat aşağı indi. Zili çaldı. Kapıyı kocaman siyah gözlerinde geleceğini kaybetmiş, hayallerini, umutlarını elektrik tellerine takılan uçurtma gibi vatanında bırakmış, ayağı çıplak, gözü ıslak, üstü başı perişan bir Suriyeli çocuk açmıştı. Bir şey demedi, çocuk da bir şey demedi. Daha önce de gelmişti, çocuk daha önce de kapıyı açmıştı. Daha önce de bir şeyler dememişlerdi. Çocuk önce kapıyı kapattı yüzüne, kapıyla birlikte bütün insanlığın kapıları da birbiri ardınca kapandı.

Merdivenleri ikişer ikişer çıkıyordu, çocuğun bakışları sanki yüreğine, fikrine bir kurşun gibi saplanmıştı. Koşuyordu, soluk almadan çıkıyordu merdivenleri, basamaklar ayaklarının altında laçkalaşmış vicdanlar gibiydi, bastıkça çamur ve irinlerin fokurdayan seslerini duyuyordu, yüreğinde başlayan yangın, önce ciğerlerini yakmış sonra bütün vücudunu sarmıştı, önce ayakkabılarını çıkardı, koşuyordu, sonra gömleğini, koşuyordu, pantolonunu, üstünde ne varsa çıkarmıştı merdivenlerin sonuna geldiğinde. Yürüdü, yürüdü, ellerini açtı, dua etti ve aşağı bıraktı kendisini sekizinci kattan.